

Prijedlog tema za individualno stručno usavršavanje odgojitelja u dječjim vrtićima

1. Akcijsko istraživanje odgojitelja u funkciji unapređivanja odgojno-obrazovnog procesa

- Miljak, A., Vujičić, L. (2000.), Mijenjanje kulture predškolske ustanove putem akcijskog istraživanja, U: Kramar, M., Duh, M. (ur.), Didaktički in metodični vidiki nadaljnega razvoja
- Miljak, A. (2007.), Teorijski okvir sukonstrukcije kurikuluma ranog odgoja. U: Previšić, V. (ur.), Kurikulum: teorije – metodologija – sadržaj – struktura, Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta, Školska knjiga, Zagreb (205.-249. str.)
- Miljak, A. (2001.), Akcijsko istraživanje i tvorba gradbene teorije, U: Teorijsko- metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, Filozofski fakultet, Rijeka 100.- 105. str.)
- Petrović-Sočo, B. (1994.), Akcijsko istraživanje – put k reafirmaciji pedagoške profesije, Napredak 135(2), Zagreb (186.-191. str.)

2. Darovito dijete u predškolskoj ustanovi: pristupi i aktivnosti

- Cvetković Lay, J., Sekulić Majurec, J. (2008), *Darovito je, što ću s njim? Priručnik za odgoj i obrazovanje darovite djece predškolske dobi*. Zagreb: Alineja Galbraith J., Kako prepoznati darovito dijete, Veble commerce, Zagreb, 2007.
- Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec A., Darovito je, što ću s njim?, Alinea, Zagreb, 2008.
- Cvetković-Lay, J.; Darovito je, što ću sa sobom?, Alinea, Zagreb, 2002.
- George D., Obrazovanje darovitih, kako identificirati i obrazovati darovite i talentirane učenike, Educa 68, Zagreb, 2003.
- Čudina Obradović, M. (1991). *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Školska knjiga, Zagreb.
- Hrvatski pedagoško-književni zbor, Poticanje darovite djece i učenika, ZiB Mladost, Zagreb, 2002.
- Huzjak, M. (2006). Darovitost, talent i kreativnost u odgojnom procesu, *Odgojne znanosti*, (11) : 289-300., likovna-kultura.ufzg.unizg.hr/darovitost.htm.
- Juričić D. (2013), Tajne darovite djece, <http://www.istrazime.com/djecja-psihologija/tajne-darovite-djece>. 42
- Roth, H., Udruga roditelja Korak po korak, <http://www.udrugaroditeljapkp.hr/kutakza-roditelje/105-kako-poticati-kreativnost-djeteta>.
- Sekulić-Majurec, A. (1995.), Darovita djeca i obitelj: istine i zablude, Filozofski fakultet, Zagreb UDK: 37.018.1 :37.03 Pregledni rad, hrcak.srce.hr/file/5147

3. Dijete i slikovnica

- Čudina-Obradović, M. (2002). Čitanje prije škole: Priručnik za roditelje i odgojitelje. Zagreb: Školska knjiga.
- Čudina-Obradović, M. (2003). Igrom do čitanja: Igre i aktivnosti za razvijanje vještina čitanja. Zagreb: Školska knjiga. Petrović-Sočo, B. (1997). Dijete, odgajatelj i slikovnica: akcijsko istraživanje. Zagreb: Alinea.
- Razvijanje predčitčkih navika djece predškolske dobi na adresi <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/1348/1/876BIBL>. pdf (kolovoz, 2016)
- Slikovnica prva knjiga djeteta na adresi 36 <http://www.ufri.uniri.hr/files/nastava/nastavnimaterijali/> .pdf (kolovoz 2016)
- Slikovnica: prvi strukturirani čitateljski materijal namijenjen djetetu na adresi <http://hrcak.srce.hr/> Upoznavanje djece sa slikovnicama i knjigama na adresi <http://hrcak.srce.hr/> (kolovoz, 2016)
- Vizek Vidović, V., Hrabar, D. (1999). Čitajmo djeci za laku noć: Priručnik za odgojitelje i roditelje djece predškolske dobi. Zagreb: UISP

4. Djeca s posebnim odgojno – obrazovnim potrebama u predškolskoj ustanovi (djeca s teškoćama)

- Bouillet, D. (2010). Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja. Zagreb: Školska knjiga d.d.
- Daniels, E.R. i Stafford, K. (2003). Kurikulum za inkluziju. Razvojno-primjereni program za rad s djecom s posebnim potrebama. Zagreb: Udruga roditelja Korak po korak za promicanje kvalitete življenja djece i obitelji.
- Igrić, Lj. i sur. (2015). Osnove edukacijskog uključivanja. Zagreb: Školska knjiga d.d.
- Jurčević-Lozančić, A. (2008). Biti različit – inkluzivni programi ranog odgoja. U *Pedagogija i društvo znanja*, 2. međunarodna konferencija u Zadru, 13.-15. studenog, 137-144. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

- Kobeščak, S. (2003). Od integracije do inkluzije u predškolskom odgoju. U: Pospiš, M. (ur), Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija djece i mladih s posebnim potrebama: zbornik radova sa okruglog stola (27-29). Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.
- Livazović, G., Alispahić, D., Terović, E. (2015). Inkluzivni odgoj i obrazovanje priručnik. Dostupno na http://www.unicef.org/bih/ba/Prirucnik_web.pdf(10.11.2015.)Pedagogija i društvo znanja, 2. međunarodna konferencija u Zadru, 13.-15. studenog.
- Muzejinović, A. (2012): Značaj rane inkluzije. Preuzeto s: <http://www.ilearnproject.eu/documents/bhs/>
- Zrilić S. (2013). Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole: Priručnik za roditelje, odgojitelje i učitelje. Zadar: Sveučilište u Zadru

5.Dječja igra

- Duran, M. (2003), *Dijete i igra* Jastrebarsko: Naklada Slap.(13-22)
- Huizinga, J. (1992). Homo Ludens. Zagreb: Naprijed.
- Lazar, M. (2007). Moć igre i igračke. Đakovo: Tempo d.o.o.
- Šagud, M. (2002), *Odgajatelj u dječjoj igri*, Zagreb: Školske novine
- *Igra u ranom djetinjstvu* ; Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje. Specijalni broj časopisa (OMEP 2013).Učiteljski fakultet u Zagrebu

6.Dječji projekti u odgojno-obrazovnom radu odgojitelja

- Biserka Petrović-Sočo.(2009) Projekti i „projekti“ u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja U: Vujičić, L., Duh,M. Interdisciplinarni pristup učenju- put ka kvalitetnijem obrazovanju djeteta. https://bib.irb.hr/datoteka/504730_Iskustva_odgojitelja_u_radu_na_projektima.pdf
- Katić. (2008) Različitost pristupa u radu na projektima. Dijete Vrtić Obitelj br. 9 broj
- Mlinarević, V. (2009) Iskustva odgojitelja u radu na projektima. Zbornik radova sa stručnog skupa Dječji vrtić - mjesto učenja djece i odraslih. Centar za predškolski odgoj Osijek
- Slunjski E.(2001) Integrirani predškolski kurikulum –rad djece na projektima, Mali profesor. Zagreb.
- Slunjski, E.(2012) Tragovima dječjih stopa. Profil knjiga d.o.o. Zagreb

7.Dječji vrtić – mjesto učenja i življenja dječjih prava

- Maleš, D., Milanović, M., Stričević, I. (2003). Živjeti i učiti ljudska prava. Odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja. Filozofski fakultet Zagreb.
- Mlinarević, V., Marušić, K. (2005) Prava djeteta i njihovo oživotvorenje u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja. Život i škola br. 14
- Konvencija o pravima djeteta. Dostupno na: <https://www.unicef.hr/konvencija-o-pravima-djeteta/>
- Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava [os-igkovacic-dj.skole.hr/.../NACIONALNI_PROGRAM_ODGOJA_I_OBRAZOVANJ](https://www.nacionalni-program-odgoja-i-obrazovanja.hr/).
- Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine. www.savez-dnd.hr/wp-content/uploads/2014/11/01-Strategija-djeca-2014-2020.pdf

8.Ekološki odgoj u predškolskoj ustanovi – odgoj za mir i toleranciju

- Bognar,L. (1993.) Odgoj za mir i nenasilje, Život i škola, br.4, god. 42. Osijek, str. 407-418.
- Bognar,L./Bagić,A./Uzelac,M. (1994.) Budimo prijatelji, Priručnik odgoja za nenasilje i suradnju, Slon, Zagreb, 213 str.
- Jindra, R., Škugor,A. Odgoj za mir - prevencija nasilja (mirotvorni odgoj). Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/402811.Odgoj_za_mir.pdf
- Samuelson, J.P., Koga.Y. (2013). O konceptu održivog razvoja . Dijete, vrtić obitelj, br. 74 (tekst prevela i prilagodila D. Anđić).
- Uzelac, V. (1990). *Osnove ekološkog odgoja*. Zagreb: Školske novine
- Zenzerović Šloser, I., Doprinos razumijevanju mirovnog obrazovanja. Centar za mirovne studije. UČITI ZA MIR. Analitička i normativna podloga za uvođenje vrijednosti, sadržaja i metoda mirovnog obrazovanja u formalni obrazovni sustav.wp.ffzg.unizg.hr/hre-edc/files/2015/03/Učiti-za-mir.pdf

9.Etički kodeks odgojitelja

- Blanuša Trošelj, D. (2015). Profesionalna etika odgajatelja djece rane i predškolske dobi. Kompetencije hrvatskog učitelja i odgajatelja-izazov za promjene / Ivon, Hicela ;Mendeš, Branimir (ur.). Split: Filozofski fakultet u Splitu., str. 162-173.
- Blanuša Trošelj, D. (2014). Na putu ka profesionalnoj etici odgajatelja. Dijete vrtić obitelj, broj 75.

- Krstović, J. (2004.), Etički kodeks predškolskih učitelja kao čimbenik njihove daljnje profesionalne orijentacije, U: Zbornik radova Rastimo zajedno, Centar za predškolski odgoj i Visoka učiteljska škola u Osijeku, Osijek (25-39. str.)
- Etički kodeks istraživanja s djecom, Dijete i društvo, 5 (19, str. 139-154.)

11. Integrirani kurikulum

- Miljak, A. (2007), Teorijski okvir sukonstrukcije kurikuluma ranog odgoja. U: Previšić, V (ur.), Kurikulum: teorije-metodologija-sadržaj-struktura. Zagreb, Školska knjiga.str.205-249 3.ž.
- Miljak,A. (2009), Integracijski pristup u ranom odgoju i obrazovanju na konceptualnoj i/ili djelatnoj razini. Zbornik radova: Integracijski pristup kao načelo u radu s djecom predškolske dobi. Str.11-21.
- Slunjski, E. (2006). *Stvaranje predškolskog kurikulumu u vrtiću – organizaciji koja uči*. Zagreb: Mali profesor. Visoka učiteljska škola u Čakovcu.
- Slunjski, E. i suradnici, (2015), *Izvan okvira: kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikulumu*. Zagreb: Element d.o.o.
- Slunjski, E. I suradnici, (2016). *Izvan okvira 2. od kompetentnog pojedinca i ustanove do kompetentne zajednice učenja* Zagreb: Element d. o.o.
- Slunjski,E. (2013). *Integrirani predškolski kurikulum – rad djece na projektima*. Mali profesor. Zagreb.
- Slunjski,E., Malašić, A. (2009), Integrirano učenje djece i dokumentiranje njihovih aktivnosti u vrtiću. U: Vujičić, L., Duh,M. Interdisciplinarni pristup učenju- put ka kvalitetnijem obrazovanju djeteta. Str.223-235.
- Šagud, M., Kermeci,M. (2009), Integriranje pedagoške teorije u kompleksno područje prakse. U: Vujičić, L., Duh,M. Interdisciplinarni pristup učenju- put ka kvalitetnijem obrazovanju djeteta. Str. 235-245.

12. Komunikacijske vještine odgojitelja

- Miljković, D , Rijavec, M. (2002.), Komuniciranje u organizaciji, Alinea, Zagreb
- Miljković, D , Rijavec, M. (2002.), Neverbalna komunikacija – jezik kojim svi govorimo, Alinea, Zagreb
- Navarro, J. (2010), Što nam tijelo govori. Zagreb: Mozaik knjiga.
- Pease, A. (2002), Govor tijela: kako misli drugih ljudi pročitati iz njihovih kretnji. Zagreb: AGM.
- Pease, A. i B. (2008), Velika škola govora tijela. Zagreb: Mozaik knjiga.
- Petrović-Sočo,B.,(2007.)Osobne vrijednosti u kontekstu cjeloživotnog učenja odgojitelja/učitelja, U: Cindrić, M., Domović, V., Matijević,M. (ur.), Pedagogija i društvo znanja. Sv.1, Učiteljski fakultet, Zagreb (281.-291. str.)

13. Konstruktivno rješavanje sukoba i konflikata u odgojno – obrazovnoj skupini

- Ajduković, N., Pečnik, M. (1994). Nenasilno rješavanje sukoba. Zagreb: Alinea.
- Cooper, S. (2009). Braniti se riječima : kako poučiti djecu umijeću verbalne samoobrane. Buševac: Ostvarenje
- Brajša, P.(2000) Umijeće razgovora. Pula: C.A.S.H.
- Grandt, W. (2005.) Kako riješiti sukobe i pretvoriti ih u suradnju. Zagreb: Mozaik knjiga.
- Hauh, Schnabel, G. (1997). Agresivnost u dječjem vrtiću : razumijevanje i svladavanje problema. Zagreb: Educa.
- Katz, G., McClellan, D. (1997) . Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije. Zagreb: Educa. 10.
- Klarin, M. (2006). Razvoj djece u socijalnom kontekstu. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Plummer, M. (2010). Dječje igre za razvoj socijalnih vještina. Zagreb : Naknada Kosinj.
- Reardon, K. (1998). Inter personalna komunikacija. Zagreb: Alinea.
- Rijavec, M., Miljković, D. (2002). Kako rješavati konflikte?. Zagreb: Vern
- Slunjski, E. (2013). Kako djetetu pomoći da stječe prijatelje i razvija socijalne vještine: priručnik za roditelje, odgajatelje i učitelje. Zagreb: Element.

14. Kultura odgojno-obrazovne ustanove

- Miljak, A., Vujičić, L. (2000.), *Mijenjanje kulture predškolske ustanove putem akcijskog istraživanja*, U: Kramar, M., Duh, M. (ur.), Didaktički in metodični vidiki nadaljnega razvoja
- Spajić-Vrkaš, V. (2008) *Pedagoški zanemaren div : kultura odgojno-obrazovne ustanove kao čimbenik i mjerilo njene učinkovitosti / Mirisi djetinjstva* . Makarska : DV Biokovsko zvonce, 14 (2008), 44-54 .
- Vujičić, L. (2011). *Istraživanje kulture odgojno – obrazovne ustanove*. Zagreb: Mali profesor.
- Vujičić, L. (2011). *Novi pristup istraživanju kulture vrtića*. Nove paradigme ranog odgoja / Maleš, Dubravka (ur.).Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedagogiju, 2011. str. 209-236

15. Neodvojivost njege, odgoja i obrazovanja djece u jaslicama

- Petrović-Sočo, B. (2007), *Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje – holistički pristup*. Zagreb: Mali profesor
- Petrović – Sočo B. (2009) *Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjih vrtića*, Zagreb, Mali profesor.
- Miljak, A. Istraživanje procesa odgoja i njege u dječjim jaslicama. Zagreb : Školska knjiga , 1991.
- Nenadić, S (2002) *Odgoj u jaslicama : priručnik za odgojitelje i stručne suradnike*. Naklada Potjeh. Imotski
- Stokes Szanton, E. (2000), *Kurikulum za jaslice, Razvojno primjereni program za rad s djecom od 0 do 3 godine*. Zagreb: Udruga roditelja *Korak po korak*
- Sindik, Joško: *Prilagodba djeteta na dječje jaslice (očekivanja roditelja i procjene odgojitelja)*. // Didaktički putokazi, 61 (2011) ; str. 2-11.

16. Odgajatelj reflektivni praktičar

- Šagud, M. (2006) *Odgajatelj kao reflektivni praktičar*. Visoka učiteljska škola Petrinja.

17. Organizacija poticajnog prostora, materijala i vremena za dječje aktivnosti u predškolskoj ustanovi

- Miljak, A. Življenje djece u vrtiću : novi pristupi u shvaćanju, istraživanju i organiziranju odgojno-obrazovnog procesa u dječjim vrtićima. Zagreb : SM naklada, 2009.
- Mlinarević, V. Vrtićko okruženje usmjereno na dijete. // *Život i škola : časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*. 50 (2004), 11(1) ; str. 112-122.
- Mlinarević, V. (2004). Vrtićko okruženje usmjereno na dijete. *Život i škola*. br. 3
- Rothschild, J., Daniels, E.R. (1999), *Bogatstvo materijala kao izvor dječje spoznaje*. Zagreb: UR “Korak po korak”.
- Sindik, J. (2008). Poticajno okruženje i osobni prostor djece u dječjem vrtiću. *Metodički obzori* 3.
- Slunjski, E. (2012). Tragovima dječjih stopa. *Profil* Zagreb. (poglavlje 3-Okruženje ustanove kao podloga oblikovanja projekta) .
- Slunjski, E. I suradnici, (2015). *Izvan okvira: kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma*. Zagreb: Element d.o.o.
- **Valjan Vukić, V. (2012). Prostorno okruženje kao poticaj za razvoj i učenje djece predškolske dobi. Magistra Iadeertina. Zadar, br. 1**

18. Osobine suvremenog, kvalitetnog odgojitelja

- Slunjski E. (2003). *Devet lica jednog odgajatelja* Zagreb : Mali profesor.
- Vodopija, Š. (2007). *Umijeće slušanja : priručnik u savjetnik za uspješnu komunikaciju*. Zadar: Naklada.

19. Partnerstvo odgojitelja i roditelja u odgoju i poticanju razvoja djece

- Ljubetić, M. (2007). *Biti kompetentan roditelj*. Zagreb: Mali profesor:
- Ljubetić, M. (2012), *Nosi li dobre roditelje roda*. Zagreb: Profil.
- Ljubetić, M. (2014). *Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice*. Zagreb: Element d. o. o.
- Pećnik, N., Starc, B. (2010.). *Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece*. Zagreb: Ured UNICEF-a za Hrvatsku
- Brajša-Žganec A. (2003). *Dijete i obitelj, emocionalni i socijalni razvoj*. Jastrebarsko : Naklada Slap.
- Brajša-Žganec, A., (2003). *Dijete i obitelj: emocionalni i socijalni razvoj*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Covey, S. R. (1998), *Sedam navika uspješne obitelji*. Zagreb: Mozaik knjiga.
- Gordon, T. (1996), *Škola roditeljske odgovornosti*. Zagreb: Poduzetništvo Jakić. Juul, J. (1995), *Razgovori s obiteljima: perspektive i proces*. Zagreb: Alinea.
- Longo, I. (2001), *Roditeljstvo se može učiti*. Alinea, Zagreb.
- Ljubetić, M. (2011) *Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu – (moguća) stvarnost ili iluzija?* U Maleš, D. (ur.), *Nove paradigme ranoga odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedagogiju, 2011.,
- Maleš, D. (1988), *Obitelj i uloga spolova*. Zagreb: Školske novine.
- Maleš, D., Kušević, B. (2011) *Za novu kulturu obiteljskog odgoja*. U Maleš, D. (ur.), *Nove paradigme ranoga odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedagogiju, 2011.,
- Mandarić, A. (2014). *Kurikulum partnerskih odnosa obitelji i ustanova ranog i predškolskog odgoja i njegova refleksija na pedagošku kompetentnost roditelja*. Dostupno na https://www.researchgate.net/.../269102214_KURIKULUM_PARTNERSKIH_ODNOSA...
- Milanović, M. (ur.) (1997), *Pomozimo im rasti: Priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja*. Zagreb: MPŠ, UNICEF – Ured za Hrvatsku.

- Miljak, A. (1995), Mjesto i uloga roditelja u (suvremenoj) humanističkoj koncepciji predškolskog odgoja. Društvena istraživanja vol. 4 br 4-5 /95.
- Pašalić Kreso, A. (2004), Koordinate obiteljskog odgoja. Sarajevo: Jež.

20.Pluralizam i sloboda odgoja u dječjem vrtiću

- Britton, L. (2000). *Montessori učenje kroz igru: za djecu od 2 do 6 godina*. Zagreb: Hena com.
- Calgren, F. (1990), *Odgaj ka slobodi*. Zagreb: Društvo prijatelja Waldorfske pedagogije.
- Glocker, M., Goebel, W. (1991), *Što je Waldorfska pedagogija*. Zagreb: Društvo prijatelja waldorfske pedagogije.
- Hicela, I., Krolo, L. Mendeš, B. (ur.) (2011), *Pedagogija Marije Montessori – poticaj za razvoj pedagoškog pluralizma*. Split: Dječji vrtić Montessori dječja kuća; Udruga Montessori pedagogije
- Seitz, M., Hallwach, U. (1997), *Montessori ili Waldorf*. Zagreb: Educa.

21.Postupci odgojitelja u procesu prilagodbe djeteta na novu sredinu jaslica/vrtića

- Badelj, V. Adaptacija u jaslicama/vrtiću. URL: <http://www.vrtic-srednjaci.hr/preporuka/Adaptacija-u-jaslicama-vrticu.aspx>
- Metikoš, A. Polazak djeteta u jaslice ili vrtić. URL: http://www.ringeraja.hr/_325.html
- Mladen-Coha, S. (2007). Adaptacija djeteta u novoj sredini i postupci odgajatelja. // Bjelovarski učitelj : časopis za odgoj i obrazovanje. 12, 1/2 (2007), str. 32-35.
- Nenadić, S (2002) *Odgaj u jaslicama : priručnik za odgojitelje i stručne suradnike*. Naklada Potjeh.
- Imotski Petrović – Sočo B. (2009) *Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjih vrtića*, Zagreb, Mali profesor.
- Petrović-Sočo, B. (2007), *Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje – holistički pristup*. Zagreb: Mali profesor
- Rački Zimolo, D.(2007). Neka razmišljanja o suradnji s roditeljima djeteta čija je adaptacija trajala dulje. // Mirisi djetinjstva / Dani predškolskog odgoja Splitsko-dalmatinske županije. Split : Dječji vrtići Splitsko-dalmatinske županije, 1997- str. 92-95.
- Zvonarić, M. Dolazak djeteta u jaslice – vrtić. URL: <http://www.mojdoktor.hr/>
- Sindik, Joško: Prilagodba djeteta na dječje jaslice (očekivanja roditelja i procjene odgojitelja). // Didaktički putokazi, 61 (2011) ; str. 2-11.

22.Promatranje, praćenje i dokumentiranje dječjeg razvoja u svakidašnjim aktivnostima djece

- Bećirović-Karabegović, J. (2014). Opservacija i praćenje djece u odgojno-obrazovnoj praksi predškolskih ustanova. Školski vjesnik, 64.,4.
- Slunjski, E. (2002.), *Dokumentacija u funkciji boljeg razumijevanja djece i odraslih u vrtiću*, U: Miljak, A., Vujičić, L. (ur.), *Vrtić u skladu s dječjom prirodom „Dječja kuća“*, DV Neven, Rovinj (206.-212. str.)
- Slunjski, E. (2006). *Stvaranje predškolskog kurikulumuma u vrtiću – organizaciji koja uči*. Zagreb: Mali profesor. Visoka učiteljska škola u Čakovcu.
- Slunjski, E. i suradnici, (2015), *Izvan okvira: kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikulumuma*. Zagreb: Element d.o.o.
- Vidačić-Maras, B. (2015) *Kako koristiti dokumentaciju u funkciji razvoja kurikulumuma*. Dijete, vrtić, obitelj, br 79.

23.Razvoj socijalne kompetencije predškolskog djeteta

- Brajša-Žganec, A., (2003). Dijete i obitelj: emocionalni i socijalni razvoj. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Haug – Schnabel, G. Agresivnost u dječjem vrtiću : razumijevanje i svladavanje problema. Zagreb : Educa , 1997.
- Jurčević Lozančić, A. (2011). Socijalne kompetencije i rani odgoj. U Maleš, D. (ur): *Nove paradigme ranog odgoja* (str.153-176). Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Jurčević Lozančić, A. (2016) *Socijalne kompetencije u ranome djetinjstvu* . Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Jurčević-Lozančić A.(2011). Teorijski pogledi na razvoj socijalne kompetencije predškolskog djeteta(str.271-280). *Pedagogijska istraživanja*, Vol 8., No. 2.
- Katz, G., McClellan, E., (2005), *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije*. Zagreb: Educa.
- Markuš M.(2010). *Socijalna kompetentnost- jedna od ključnih kompetencija*(str.432- 444). *Napredak*, Vol.151, No. 3-4.
- Mikas D, Roudi B. (2012): *Poticanje razvoja socijalne kompetencije u dječjem vrtiću*. *Zbornik radova 17. Dana predškolskog odgoja Splitsko-dalmatinske županije*. Trogir
- Slunjski, E (2013). *Kako djetetu pomoći da bude uspješno i razvija samopouzdanje*, Zagreb: Element.

- Starac, B., Čudina-Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M., (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Zagreb: Golden marketing Tehnička knjiga.

24.Suradnički odnosi-pretpostavka razvoja suvremenog kurikulumuma

- Sindik, J.(2012). *Razlike u doživljaju učinkovitosti timskog rada s obzirom na dob i profil stručnjaka u predškolskom odgoju i obrazovanju*. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=147090
- Sindik, J.(2012). *Razlike u doživljaju učinkovitosti timskog rada s obzirom na dob i profil stručnjaka u predškolskom odgoju i obrazovanju*. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=147090
- Slunjski, E. (2008.), *Rasprava kao temeljni modalitet suradničkog učenja odgajatelja i stručnih suradnika vrtića*, Pedagogijska istraživanja, 5 (1), Zagreb (22.-36. str.)

25.Suvremena koncepcija stručnog usavršavanja odgajatelja

- Brajković, S. (2011). *Mapa profesionalnog razvoja*. Zagreb. Dijete, vrtić, obitelj, broj 64, ljeto 2011.
- Slunjski, E. i suradnici, (2016), . *Promjena i različiti oblici stručnog usavršavanja*. Izvan okvira 2: Promjena .Zagreb: Element d.o.o.
- Šagud M. (2011) Profesionalno usavršavanje i razvoj odgajatelja. U Maleš, D. (ur): Nove paradigme ranog odgoja (str.153-176). Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Špiljak, B. (2011). *Profesionalni razvoj zaposlenih*. Vukovar. Upravljanje ljudskim potencijalima.

26.Suvremena shvaćanja djeteta rane i predškolske dobi kao podloga oblikovanju kurikulumuma

- Babić, N., Irović S. (2003). Dijete i djetinjstvo. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Visoka učiteljska škola u Osijeku.
- Baran, J., Dobrotić, I., Matković, T. (2011). Razvoj institucionalizirano predškolskog odgoja u Hrvatskoj: promjene paradigme ili ovisnost o prijedenu putu? (str.521 – 539), Napredak, Vol.152, No.3-4.,
- Bašić, S. (2011). Nova slika djeteta u pedagogiji djetinjstva. U Maleš, D. (ur): Nove paradigme ranog odgoja (str.19-37). Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Maleš, D. (ur.) (2011). *Nove paradigme ranog odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedagogiju.
- Pedagogijska istraživanja, 8 (2), 217 – 230.
- Slunjski, E. (2012).Tragovima dječjih stopa. Profil Zagreb.(poglavlje 2.Suvremeno shvaćanje djeteta i ustanove ranog odgoja)
- Slunjski, E. (2011)Razvoj autonomije djeteta u procesu odgoja i obrazovanja u vrtiću.
- Slunjski, E. I suradnici, (2015). *Izvan okvira: kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikulumuma*. Zagreb: Element d.o.o
- Slunjski,E. Postizanje odgojno-obrazovne prakse vrtića usklađene s prirodom djeteta i odraslog

27.Uloga igre u razvoju djeteta

- Duran, M. (2003), *Dijete i igra* Jastrebarsko: Naklada Slap.(13-22)
- Šagud, M. (2002), *Odgajatelj u dječjoj igri*, Zagreb: Školske novine
- *Igra u ranom djetinjstvu* ; Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje. Specijalni broj časopisa (OMEP 2013).Učiteljski fakultet u Zagrebu.

28.Uloga odgajatelja u provođenju programa predškole

- **Burić,H., Džepina, Lj. (2000). Prijelaz iz vrtića u školu - kontinuirani model**. Zbornik radova Učiteljske akademije u Zagrebu, Vol. 2, br. 1,
- Hitrec, G. (1991), Kako pripremiti dijete za školu. Zagreb: Školska knjiga.
- Kovačević M. Čagalj Z. (2007) Kako kvalitetno pripremiti dijete za školu suradnjom roditelja,odgajatelja učitelja i stručnih suradnika. Partnerstvo s roditeljima. Zbornik radova. Mirisi djetinjstva.13. dani predškolskog odgoja Županije Splitsko-dalmatinske. Omiš Došen - Dobud, A. (2001), Predškola. Zagreb: Alinea.

29.Ustanova za rani i predškolski odgoj – organizacija koja uči

- Relja, R; Ljubetić, M; Subotić, G. Suvremene ustanove ranog i predškolskog odgoja kao oblik organizacije koja uči. Unapređenje kvalitete života djece i mladih 2011. / Vantić-Tanjić, Medina (ur.). Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, 2011. str. 109-121
- Slunjski E. (2006). Stvaranje predškolskog kurikulumuma u vrtiću - organizaciji koja uči. Mali profesor. Zagreb.

- Slunjski E. (2012). Zajednica koja uči: prevladavanje podijeljenosti teorije i prakse. *Dijete, vrtić, obitelj* br. 69.
- Slunjski, E., Šagud, M., Brajša-Žganec, A. (2006). Kompetencije odgojitelja u vrtiću – organizaciji koja uči. *Pedagoška istraživanja* br. 1.

30. Važnost dokumentiranja u planiranju i oblikovanju kurikuluma vrtića

- Slunjski, E. (2012). Tragovima dječjih stopa. *Profil* Zagreb. (poglavlje 5. Dokumentiranje procesa učenja djece tijekom projekta)
- Slunjski, E. (2002.), *Dokumentacija u funkciji boljeg razumijevanja djece i odraslih u vrtiću*, U: Miljak, A., Vujičić, L. (ur.), *Vrtić u skladu s dječjom prirodom „Dječja kuća“*, DV Neven, Rovinj (206.-212. str.)
- Vidačić-Maras, B. (2015) *Kako koristiti dokumentaciju u funkciji razvoja kurikuluma*. *Dijete, vrtić, obitelj*, br 79.

31. Vjerski odgoj u predškolskoj ustanovi

- Hobljaj A./Šimunović M. (ur.), *Pustite malene k meni*. Nacionalni skup o vjerskom odgoju djece predškolske dobi u izvan obiteljskim uvjetima, NKU HBK - Kratis, Zagreb 1999.
- Hobljaj, A., *Od zrna do kruha*. Priručnik za odgojitelje i vjeroučitelje uz Dane kruha, Školska knjiga, Zagreb, 1995. Hobljaj, A., *Otkrivajmo i upoznajmo svijet zajedno*, Glas Koncila, Zagreb 2000.
- Hobljaj, A., Stanje i perspektive predškolskog vjerskog odgoja. Prilog II. Trogodišnje planiranje vjerskog odgoja predškolske djece u izvan obiteljskim uvjetima, u: *Kateheza* 21 (1999.) br. 4, str. 319-337.
- Hobljaj, A., *Vjerski odgoj djece predškolske dobi*, u: *Kateheza* 20 (1998.), br. 3, str. 198.
- Hrvatska biskupska konferencije. *Program PROGRAM KATOLIČKOGA VJERSKOG ODGOJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI*. Obnovljeno i dopunjeno izdanje. 2015. Dostupno na: www.nku.hbk.hr > Planovi i programi
- Šimunović, M., *Pustite malene k meni*. Nacionalni skup o vjerskom odgoju djece predškolske dobi u izvan obiteljskim uvjetima, Zagreb 19. I 20. ožujka, Zagreb, 1999.
- Tilmann, K., *Kako danas govoriti o Bogu u obitelji*, Đakovački selci, 1988. Hobljaj,

32. Vrijednosti Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i njihove pedagoške implikacije

- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH (2014). Dostupno na <http://public.mzos.hr>
- Rakić, V., Vukušić, S. (2010) *Odgoj i obrazovanje za vrijednosti . Društvena istraživanja Vol 19. br.4-5.*
- Slunjski, E. I suradnici, (2015). *Izvan okvira: kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma*. Zagreb: Element d.o.o.
- Vican, D. (2006). *Odgoj i obrazovanje u Hrvatskoj u kontekstu europskih vrijednosti*. *Pedagoška istraživanja*, 3 (1), 9-20.

33. Značaj prostora i materijalnog okruženja u suvremenom kurikulumu

- Miljak, A. *Življenje djece u vrtiću : novi pristupi u shvaćanju, istraživanju i organiziranju odgojno-obrazovnog procesa u dječjim vrtićima*. Zagreb : SM naklada, 2009.
- Mlinarević, V. *Vrtićko okruženje usmjereno na dijete. // Život i škola : časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*. 50 (2004), 11(1) ; str. 112-122.
- Mlinarević, V. (2004). *Vrtićko okruženje usmjereno na dijete. Život i škola*. br. 3
- Rothschild, J., Daniels, E.R. (1999), *Bogatstvo materijala kao izvor dječje spoznaje*. Zagreb: UR “Korak po korak”.
- Sindik, J. (2008). *Poticajno okruženje i osobni prostor djece u dječjem vrtiću*. *Metodički obzori* 3.
- Slunjski, E. I suradnici, (2015). *Izvan okvira: kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma*. Zagreb: Element d.o.o.
- Valjan Vukić, V. (2012). *Prostorno okruženje kao poticaj za razvoj i učenje djece predškolske dobi*. *Magistra Iadeertina*. Zadar, br. 1

34. Vrednovanje kao pretpostavka osiguranja kvalitete u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

- Priručnik za samo vrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, Zagreb: NCVVO, 2012. Sveučilišta u Zagrebu, Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo
- Ljubetić, M. (2007.), *(Samo)vrednovanje u sustavu ranog odgoja i obrazovanja*, *Pedagoška istraživanja*, God. 4. br. 1, Zagreb (43.-57. str.)